

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119324045
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6119324045.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnencom: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1. V. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Mesto I., 2. S. X., nar. XX.X.XXXX, bytom Mesto I., o zaplatenie 6.060,56 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 18Csp/121/2020-191 zo dňa 22. marca 2021, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a** .
- II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- III. Žalovaným 1. a 2. nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. rozhodol, že žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka účinného k 6.8.2015, § 2 písm. a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 6.8.2015, § 524 ods. 1 a 2, § 565, § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzatvorili dňa 06.08.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička č. 1593583272, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným úver s nasledovnou špecifikáciou (bod 2 Zmluvy): druh spotrebiteľského úveru: úver, výška schváleného úveru 5.000 eur, počet mesačných splátok 108, termín konečnej splatnosti úveru 20.08.2024, výška mesačnej úhrady 97 eur /z tohto výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina úveru) 92 eur, náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver 5 eur/, úroková sadzba 16,90% p.a., RPMN banky 18,30% p.a., priemerná RPMN na trhu 11,53%, odplata za poskytnutie úveru 18,10%, najvyššia prípustná výška odplaty 23,06%, celková čiastka úveru 9.689,65 eura, poistenie schopnosti splácať úver - základný súbor poistenia, dátum prvej platby do 20.09.2015, splácanie mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci.

Listami označenými ako Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 23.08.2016, oznámil žalobca žalovaným, že podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. 1593583272 zo dňa 06.08.2015 a Obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke neuhradili svoje záväzky voči Poštovej banke, a.s.. Upozornil ich, že ku dňu 22.08.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca

zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 580,12 eura (pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 533,97 eura, poplatkov 36,15 eura, poistné 10 eur) a vyzval ich na úhradu tejto sumy do 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy, v opačnom prípade je banka oprávnená vyhlásiť Úver predčasne splatným a žiadať od nich úhradu celej úverovej pohľadávky. Podľa predloženého poštového podacieho hárku boli predmetné listy adresované žalovaným podané na poštovú prepravu dňa 23.08.2016.

Listami zo dňa 19.09.2016 oznámil žalobca žalovaným, že ich úverová pohľadávka sa k 19.09.2016 stala predčasne splatnou v celom rozsahu. Súčasne ich vyzval, aby dlžnú sumu 5.424,50 eura (z toho dlžná istina 4.922,84 eura, úrok 452,01 eura, poplatky za upomienky 39,65 eura, poistné 10 eur) zaplatili v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Podľa predložených doručeníek žalovaní prevzali predmetné listy dňa 22.09.2016.

Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.04.2019“ vyplýva, že žalovaní vyčerpali celú sumu Úveru 5.000 eur dňa 07.08.2015. Žalovaní na poskytnutý úver zaplatili celkovo sumu 655,03 eura, z toho do zosplatnenia úveru 605,03 eura a po zosplatnení sumu 50 eur. Do omeškania sa dostali pri splátke splatnej dňa 20.02.2016. Na istinu úveru bola započítaná suma 77,16 eura.

3. Vecne argumentoval tým, že „vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi bola dňa 06.08.2015 uzatvorená zmluva O spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 5.000 eur, ktorý žalovaní v celom rozsahu dňa 07.08.2015 aj vyčerpali. Žalovaní sa zaviazali poskytnutý Úver splácať v 108 mesačných splátkach po 97 eur (z toho mesačná anuitná splátka 92 eur + poistenie 5 eur). Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 16,90% p.a., RPMN banky predstavovala 18,30% p.a., priemerná RPMN na trhu 11,53%, odplata 18,10% a celková čiastka úveru bola v zmysle zmluvy 9.689,65 eura. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že žalovaní poskytnutý úver splatili len čiastočne, dostali sa do omeškania so splácaním úveru, a preto právny predchodca žalobcu úver predčasne zosplatnil ku dňu 19.09.2017. Pokiaľ ide o posudzovanú úverovú zmluvu, titulom ktorej si žalobca uplatňuje žalovanú pohľadávku, je nepochybné, že ide o zmluvu spotrebiteľskú, jednak s ohľadom na povahu zmluvných strán, keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní a plnení zmluvy konal a žalovaní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a jednak z dôvodu, že sa jedná o formulárovú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej obsah. Na takto založený právny vzťah strán sporu je preto potrebné aplikovať právne normy spotrebiteľského práva, a to najmä ustanovenia Občianskeho zákonníka § 52 a nasl. o spotrebiteľských zmluvách, ako i osobitné predpisy, a to najmä zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z..

Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná na súd dňa 02.07.2019, súd bol povinný v prejednávanej veci aplikovať ust. § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. V danom prípade bolo preukázané a súčasne medzi stranami nesporné, že žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru, preto žalobca listom zo dňa 23.08.2016 vyzval žalovaných na úhradu pohľadávky, ku dňu 22.08.2016 vo výške 580,12 eura - z toho výška omeškanej splátky 533,97 eura (t.j. 5,8 mesačnej anuitnej splátky), a súčasne ich upozornil, že ak dlžné splátky neuhradia do 15 kalendárnych dní, bude oprávnený úver zosplatniť. Keďže žalovaní napriek výzve, ktorá bola podaná na poštovú prepravu a adresovaná žalovaným dňa 23.08.2016, svoj dlh neuhradili, žalobca v súlade so zmluvou a zákonom (§ 53 ods. 9 OZ) listom zo dňa 19.09.2016 oznámil žalovaným vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ku dňu 19.09.2016 a súčasne ich vyzval na zaplatenie dlhu vo výške 5.424,50 eura. Z upomienky pred zosplatnením úveru zo dňa 23.08.2016 vyplýva, že ku dňu 22.08.2016 boli žalovaní v omeškanií splatením takmer 6 splátok, čo korešponduje aj s predloženou listinou „aktuálny stav úveru ku dňu 30.04.2019“, podľa ktorej žalovaní nezaplatili splátku splatnú 20.2.2016; dňa 20.02.2016 uhradili len sumu 0,87 eura. Následne dňa 15.03.2016 uhradili 78,16 eura, dňa 19.04.2016 uhradili 41 eur a po zosplatnení úveru dňa 24.02.2017 sumu 50 eur. Celková suma zaplatená žalovanými od 20.02.2016 vo výške 170,03 eura sa teda započítala na februárovú splátku a čiastočne na marcovú splátku. Na základe uvedeného je zrejmé, že k zosplatneniu celého dlhu došlo pre čiastočné nezaplatenie splátky splatnej v marci 2016 (20.03.2016). V prejednávanej veci preto bolo potrebné posúdiť otázku premlčania predmetného dlhu podľa ust. § 103 druhá veta OZ, ktoré stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr ako dôjde k zosplatneniu celého dlhu a začína plynúť tiež odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. V prejednávanej veci žalobca ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nezaplatenie splátky splatnej v marci 2016, ktorá bola splatná dňa 20.03.2016, preto premlčacia doba začala plynúť odo dňa nasledujúceho po splatnosti uvedenej splátky

(21.03.2016) a uplynula 21.03.2019. Nie možné akceptovať vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní, v zmysle ktorého malo dôjsť k zosplatneniu v dôsledku nezaplatenia najbližšej splátky predchádzajúcej dňu zosplatnenia (splatnej 20.8.2016), pretože táto argumentácia nezodpovedá zneniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a postupu právneho predchodcu žalobcu. Ten si mohol uplatniť právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej zo splátok najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, čo právny predchodca žalobcu realizoval výzvou z 23.8.2016 vo vzťahu k splátke splatnej 20.3.2016.

Keďže žaloba bola na súd doručená dňa 02.07.2019, treba konštatovať, že pohľadávka žalobcu z predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je premlčaná. Vzhľadom na ust. §54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalovaným ako strane, ktorá mala v konaní plný úspech by vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Nakoľko im však doposiaľ žiadne trovy nevznikli, súd im ich náhradu nepriznal“.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Žalobca sa s právnym posúdením týkajúcim sa premlčania nestotožňuje a poukazuje na skutočnosť, že pri dohode o plnení dlhu v splátkach môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok tak predstavuje samostatné plnenie a preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka samostatne. Občiansky zákonník ďalej v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, že ak sa nesplní niektorá splátka, môže veriteľ uplatniť právo na zosplatnenie celého dlhu (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Ak toto právo veriteľ uplatní, trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu splatnosti celého dlhu. Ak však veriteľ toto právo nevyužije a ďalšia splátka sa stane splatnou, potom toto právo zaniká a vzniká mu až v prípade, ak dlžník nezaplatí ani túto, ďalšiu splátku dlhu. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (19.09.2016) v omeškani s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže však právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, v danom prípade splátky splatnej dňa 20.8.2016. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s ust. § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (t. j. splátky splatnej 20.08.2016). Z uvedeného dôvodu žalobca považuje za nesprávny súdny výklad druhej vety ust. § 103 Občianskeho zákonníka tak, ako ho uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie.

Súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že napr. splátka úveru splatná dňa 20.07.2016 bola v prejednávacom prípade bez ohľadu na súdny výklad druhej vety ust. § 103 OZ uplatnená v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby, nakoľko v prípade tejto splátky ide o splátku splatnú pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru - t. j. takú splátku úveru, pre ktorú plynie v zmysle prvej vety ust. § 103 OZ pre každú z nich samostatná trojročná premlčacia doba - odo dňa splatnosti tej - ktorej splátky.

K uvedenému žalobca ďalej poukazuje na to, že uplatnený výklad súdu predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o viac ako tri mesiace a zároveň je v priamom rozpore s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky so splatnosťou 20.03.2016 zaniklo splatnosťou nasledujúcej splátky zo dňa 20.04.2016.

Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR z 22. júna 2017. sp. zn. II. ÚS 796/2016-65.

V zmysle uvedeného má žalobca za to, že oprávnenie postupcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.03.2016 zaniklo v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka splatnosťou ďalšej splátky úveru. Z uvedených dôvodov je zřejmé, že v prípade, ak právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 19.09.2016, toto svoje právo uplatnil

v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.08.2016 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace.

Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 19.09.2016 tak začala v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (v posudzovanom prípade odo dňa 21.08.2016) a uplynula by najskôr dňa 21.8.2019. Keďže žaloba bola na súde podaná dňa 02.07.2019 má žalobca za to, že svoj nárok uplatnil na súde pred uplynutím premlčacej doby a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak dospel k opačnému záveru.

Uvedený právny názor žalobcu ohľadom výkladu ust. § 103 Občianskeho zákonníka je zároveň v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít, z ktorej žalobca príkladmo vyberá: uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3CoCsp/6/2020 z 15.01.2021, uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9CoCsp/45/2020 z 08.12.2020, uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 15CoCsp/13/2020 z 25.05.2020, rozsudok Krajského súdu Trenčín so sp. zn. 17Co 228/2016 z 12.04.2017.

Žalobca ďalej uvádza, že súd na vec aplikoval ust. § 54a Občianskeho zákonníka, pričom v súvislosti s týmto zákonným ustanovením si žalobca dovoľuje poukázať na to, že Okresný súd Martin dospel k záveru, že uvedená úprava následkov premlčania práva a prihládania naň, v zmysle aktuálneho znenia § 54a Občianskeho zákonníka, nie je v súlade s Ústavou SR, a to s jej ust. čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 1 ods. 1, a preto Okresný súd Martin podal dňa 30.07.2020 na Ústavný súd SR návrh na začatie konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR. Konanie sa vedie pod evidenčným číslom spisu 1730/2020.

Žalobca sa preto nestotožňuje s postupom vo veci konajúceho súdu, ktorý napriek uvedenému konaniu o súlade ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR toto ustanovenie na vec aplikoval a práve v dôsledku jeho aplikácie zamietol podanú žalobu. Žalobca zastáva názor, že súd mal na základe vedomosti o napadnutí tohto ustanovenia na Ústavnom súde SR postupovať v zmysle ustanovenia § 164 CSP a konanie prerušiť, a to až do rozhodnutia o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade ustanovenia § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR, nakoľko o tomto ustanovení, v dôsledku aplikácie ktorého súd zamietol žalobu, sa na Ústavnom súde SR vedie konanie o jeho nesúlade s Ústavou SR. Vzhľadom na uvedené žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie v posudzovanom prípade nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti si žalobca dovoľuje poukázať aj na uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co/311/2019 z 13.01.2021, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11CoCsp/29/2020 z 25.02.2021. Žalobca navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. prípadne, aby odvolací súd konanie prerušil až do doby, dokým sa rozhodne o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s Ústavou SR. Zároveň vyčísluje trovy odvolacieho konania.

5. Žalovaní 1. a 2. odvolací návrh nepodali, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadrili.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže

napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

7. Predmetom sporu pred prvoinštančným súdom bol nárok žalobcu uplatnený žalobou na zaplatenie od žalovaných sumy 6.060,56 eur s príslušenstvom z titulu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1593583272 zo dňa 6.8.2015, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. ako veriteľ so žalovanou 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako spoludlžníkom. Prvoinštančný súd predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že uplatnenú pohľadávku považoval v celom rozsahu za premičanú.

8. V prvom rade bolo potrebné zaoberať sa návrhom žalobcu na prerušenie konania do skončenia konania vedeného na Ústavnom súde SR pod sp. zn. Rvp 1730/2020 o návrhu Okresného súdu Martin na vyslovenie nesúlady prvej vety § 54a Občianskeho zákonníka z čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy SR.

9. Uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 12. mája 2021, č.k. PL.ÚS 5/2021-8 bol návrh Okresného súdu Martin na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR o súlade ustanovenia § 54a prvej vety zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky odmietnutý. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu navrhovateľa dospel k definitívnemu záveru, podľa ktorého by derogácia § 54a prvej vety Občianskeho zákonníka nebola spôsobilá viesť k inému rozhodnutiu vo veci zaplatenia žalobkyňou uplatneného práva, ktorého kvalitatívna povaha vznikla na základe napadnutého ustanovenia (v porovnaní s právnym stavom potenciálne vyvolateľným až prípadným derogačným nálezom ústavného súdu), a preto okresný súd nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu s predloženým petitom a ústavný súd jeho návrh odmietol ako podaný zjavne neoprávnenou osobou podľa § 56 ods. 2 písm. e) Zákona o Ústavnom súde.

10. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý bol viazaný ako rozsahom, tak i dôvodmi uplatnenými v odvolaní, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru o premičaní žalobou uplatneného nároku.

12. Dokazovaním vykonaným pred súdom prvej inštancie bolo preukázaným, a v tomto štádiu konania nesporným, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1593583272, uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a.s., ako veriteľom a dodávateľom a žalovanou 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako spoludlžníkom a spotrebiteľom dňa 6.8.2015, bol poskytnutý dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- eur za dojednaných zmluvných podmienok, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť v dohodnutých mesačných splátkach k 20. dňu v mesiaci, spolu s príslušenstvom, počínajúc dňom 20.9.2015. Poslednou výzvou pred zosplatením zo dňa 22.8.2016, predchodca žalobcu žalovaným oznámil, že nakoľko meškajú so splácaním úveru vyplývajúceho z predmetnej zmluvy viac ako 3 mesiace, žiada ich o uhradenie dlžnej čiastky, ktorá je k 22.8.2016 vo výške 580,12 eur na označený úver do 15 dní od doručenia výzvy, v opačnom prípade vyhlási úver za predčasne splatný. Nasledujúcim listom zo dňa 19.9.2016, predchodca žalobcu vyhlásil predmetný úver za predčasne splatný vrátane úrokov a poplatkov s tým, že záväzok ku dňu 19.9.2016 predstavuje sumu 5.424,50 eur.

13. Pre posúdenie danej veci boli právne rozhodné nasledujúce hmotnoprávne ustanovenia, správne aplikované prvoinštančným súdom:

14. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1.7.2011) umožňuje uplatniť právo na zosplatnenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka až po minimálne trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je ustanovenie cit. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka lex specialis k § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami, musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou zo splátok a vtedy sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ak by malo platiť doslovne obmedzenie § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, veriteľ by potom nikdy nemohol uplatniť právo na zosplatnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka. To by ale bolo v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré jasne hovorí, že dodávateľ môže uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, avšak s modifikáciou, že najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Z uvedeného potom vyplýva, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou, bez ohľadu na to, že medzičasom sa stali zročnými ďalšie splátky. Ak toto právo veriteľ nevyužije, možnosť uplatniť toto právo zaniká vo vzťahu k predošlej splátke, ale zároveň znova vzniká vo vzťahu k novej omeškanej splátke a trvá zas až do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka teda viaže možnosť vykonať právo veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka na trojmesačné omeškanie s jednou splátkou. V súvislosti s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka potom treba druhú vetu § 565 Občianskeho zákonníka interpretovať tak, že možnosť vykonať toto právo pri spotrebiteľskej zmluve vzniká uplynutím trojmesačného omeškania s niektorou splátkou a trvá do okamihu, kedy by uplynulo trojmesačné omeškanie s ďalšou splátkou. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka potom platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti tej splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, a nie od okamihu využitia práva žiadať splnenie celého úveru. Premlčanie celého zvyšku dlhu preto nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih zročnosti tej splátky, kvôli ktorej sa toto právo využíva a od zročnosti tejto splátky (a nie až uplynutím troch mesiacov resp. od zosplatnenia) plynie premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka.

20. Opačný názor odvolateľa, podľa ktorého by premlčacia doba mala začať plynúť až okamihom využitia práva na zosplatnenie celého úveru, odvolací súd nepovažuje za správny, keďže podľa jeho názoru, odporuje vyššie citovaným ustanoveniam.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych a teoretických východísk, keďže v danom prípade právny predchodca žalobcu zosplatnil predmetný úver listom zo dňa 19.9.2016, za situácie, že žalovaní predmetný úver nesplácali, mohlo sa tak stať pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.3.2016, tak ako správne uviedol súd prvej inštancie v bode 23. svojho odôvodnenia. Trojročná premlčacia doba potom začala plynúť odo dňa zročnosti tejto nesplnenej splátky, teda od 21.3.2016 a uplynula dňa 21.3.2019 (§ 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pretože žaloba bola na súd doručená dňa 2.7.2019, stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby. Žalovaní námietku premlčania neuplatnili, v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka platí, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, ani ho platne zabezpečiť.

22. Odvolací súd si je vedomý neustálenosti rozhodovacej súdnej praxe na predmetnej otázke, avšak vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu sa prikláňa k tej skupine právnych názorov, ktoré vychádzajú z premisy, že po zosplatnení dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý sa má platiť v splátkach, začína plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti tej splátky, pre ktorú dodávateľ uplatnil právo na zosplatnenie úveru, v zmysle § 103 v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

23. Je pravdou, že nevyhnutnosť pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy vyčkat' tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pred uplatnením nároku na zosplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka, znevýhodňuje veriteľa, avšak stalo sa tak z vôle zákonodarcu za účelom ochrany slabšej strany - spotrebiteľa.

24. Ďalšie odvolacie argumenty, s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

25. Zo všetkých uvedených dôvodov potom odvolací súd, vo výrokoch vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 CSP, potvrdil.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešným žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nebolo preukázané, že by im nejaké trov odvolacieho konania vznikli.

27. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).